



**Keşan**  
**Ticaret ve Sanayi Odası**



**Birleşik Krallık Ülke Raporu**

**2021**

\*Ülke raporunda yer alan bilgiler ve tablolar T.C. Ticaret Bakanlığı resmi web sitesi [www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr) den alıntılar yapılarak, rapor hazırlanmıştır.

## **İÇİNDEKİLER**

- 1. GENEL BİLGİLER**
- 2. GENEL EKONOMİK BİLGİLER**
- 3. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI**
- 4. DIŞ TİCARET**
- 5. TÜRKİYE İLE TİCARET**

## 1. GENEL BİLGİLER

### Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı
Nüfus	67,84 milyon (2022, IMF tahmini)
Dil	İngilizce (resmi dil); ayrıca bölgesel olarak İrlandaca, Galce ve İskoçça'nın çeşitli lehçeleri ile Kernevek dili
Yüzölçümü	244.100 km <sup>2</sup>
Başkent	Londra
Başlıca Şehirleri	Birmingham, Leeds, Glasgow, Sheffield
Yönetim Şekli	Meşruti Monarşi, Parlamenter Demokrasi
Devlet Başkanı	Kraliçe II. Elizabeth
Para Birimi	Pound (Sterling) (GBP)

**Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar:** BM, NATO, AK, AGİT'in de aralarında bulunduğu birçok uluslararası kuruluşa üyedir. Avrupa Birliği üyeliğinden 31 Ocak 2020 tarihinde çıkmıştır.

### Coğrafi Konum

Kıta Avrupa'sının kuzeybatısında yer alan Britanya Adaları 244.100 km<sup>2</sup>'lik bir yüzölçümüne sahip bulunmaktadır. Bu adaların en büyüğü Büyük Britanya, ikinci en büyüğü ise Büyük Britanya adasının batısında bulunan ve üzerinde Kuzey İrlanda ve İrlanda Cumhuriyeti'nin yer aldığı adadır.

Ana adanın kuzeyinde bulunan İskoçya'nın batısında Hebrides takımada topluluğu yer alırken İskoçya'nın kuzeydoğusunda Orkney ve Shetland adaları sıralanmaktadır. Bütün bu adalar İngiltere'ye bağlıdır. Ancak, İngiltere ile Fransa arasında yer alan Channel Adaları ile İrlanda Denizindeki Isle of Man adası, uluslararası ilişkiler ve güvenlik bakımından Birleşik Krallık'a bağlı bulunmaktadır.

Birleşik Krallık'ın 244.100 kilometrekarelik yüzölçümünün 130.400 kilometrekarelik kısmı İngiltere'ye aitken, İskoçya 78.800, Galler 20.800 ve Kuzey İrlanda 14.100 kilometrekarelik alanı kapsamaktadır.

Başkenti Londra olan ülkenin diğer önemli şehirleri Birmingham, Leeds, Glasgow ve Sheffield'dir. Ülke topraklarının yaklaşık % 71'lik kısmı ekilmeye müsait alan ve çayırlardan, % 10'luk kısmı ormanlık alanlardan % 19'luk kısmı ise şehirlerden oluşmaktadır.

## **Siyasi ve İdari Yapı**

Birleşik Krallık'ın yönetim sistemi anayasal monarşidir. Birleşik Krallık (Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı); İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda olmak üzere dört kurucu ülkeden oluşan bir devlettir. Büyük Britanya (Great Britain) terimi sadece İngiltere, İskoçya ve Galler'i kapsamaktadır. Anayasa adı altında düzenlenmiş tek bir anayasa metni bulunmamaktadır. Bunun yerine ülke, anayasa gücündeki yazılı mevzuat, yıllar itibarıyla oluşan içtihatlarla, örf ve adet hukuku ile uluslararası sözleşme hükümlerine dayalı olarak yönetilmektedir. Anayasa niteliğindeki anılan mevzuat Meclis tarafından çıkarılan yeni kanunlar ve anlaşmalarla değiştirilebilmektedir.

Devlet Başkanı Kraliçe II.Elizabeth, siyaset üstü bir konuma sahiptir. Başbakanlık görevi 24 Temmuz 2019 tarihinde Theresa May'den Boris Johnson'a geçmiştir.

İngiltere Parlamentosu Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası'ndan oluşmaktadır. Toplam 645 üyesi bulunan Avam Kamarası'nın üyeleri beş yılda bir yapılan seçimlerle belirlenmektedir.

İşçi Partisi çoğunluk hükümeti tarafından gerçekleştirilen reformlarla, soydan geçme asilzadelerin Lordlar Kamarasına katılma hakları sona erdirilmiş, vasiyet yoluyla devredilen Lordluk unvanı (hereditary peer) feshedilmiştir.

Diğer taraftan, Blair hükümeti tarafından hayata geçirilen ayrı bir reformla, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda'ya merkezden bir dizi yetki devri anlamı taşıyan değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 1997 yılında Galler ve İskoçya'da yapılan referandumla, Merkezi Hükümetin ekonomi ve para politikası, dış politika, savunma ve ulusal güvenlik dışında kalan, eğitimden sağlığa, adalet hizmetlerinden ulaşım ve tarım politikalarına kadar bir dizi yetki 6 Mayıs 1999 tarihinde İskoçya Parlamentosu ve Galler Assamblesine aktarılmıştır.

1998 yılında imzalanan "The Good Friday Agreement" adıyla bilinen anlaşmanın Kuzey İrlanda'da yapılan referandum sonucunda onaylanması ile yapılan seçimler sonucunda oluşturulan Kuzey İrlanda Assamblesi ise Aralık 1999 itibarı ile çalışmalarına başlamıştır.

Ülkede 2016 yılı Haziran ayında yapılan referandumla Avrupa Birliği üyeliğinden çıkış (Brexit) kararı alınmıştır. Ülkenin 47 yıllık AB üyeliğinden çıkışı 31 Ocak 2020 tarihinde resmi olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2020'de sona eren 11 aylık bir geçiş döneminin ardından, Brexit sonrası dönemde AB ve Birleşik Krallık arasında tesis edilecek yeni ticaret düzenine ilişkin yürütülen müzakerelerde 24 Aralık 2020 tarihinde anlaşmaya varılmıştır. AB-Birleşik Krallık Ticaret Anlaşması olarak anılan anlaşma, 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Böylece ülke resmi ve anlaşmalı olarak AB'den ayrılmıştır. Anlaşmaya göre Birleşik Krallık, iş ve seyahat konularında anlaşmazlık olmaması için Avrupa Birliği

kurallarını takip etmeye devam edecektir. Çoğu malın gümrük vergisiz ve kotasız ticareti garanti altına alınmış olup, iklim değişikliği, enerji, güvenlik ve ulaşım gibi konularda işbirliği devam edecektir.

## **Nüfus ve İstihdam**

IMF verilerine göre 2022 yılında 67,8 milyon kişilik nüfusu ile dünyada 21. sırada yer alan İngiltere'nin, 2027 yılında 69,2 milyon nüfusa sahip olacağı tahmin edilmektedir.

BK Resmi İstatistik Kurumu (Office of National Statistics -ONS- <https://www.ons.gov.uk>) tarafından açıklanan 25 Haziran 2021 tarihli verilere göre ülkenin nüfusu 2020 yılı ortası itibarı ile 67,1 milyondur. 2020 yılı ortası itibarı ile nüfus artış hızı yıllık %0,4'tir. Nüfus söz konusu dönem itibarıyla 284.400 kişi artmıştır. Bu artış hızı 2001'den bu yana görülen en düşük nüfus artış hızıdır. Ülkede yaş ortalaması 40,4'tür. Söz konusu dönemde ülkede ölümler önceki yıla kıyasla %12,8 artmıştır. 2020 yılı ortası itibarı ile ölümler 669.000 olup, önceki yılın aynı dönemine göre 76.000 artış olmuştur. Ülkede, 1986 yılından bu yana görülen en yüksek ölüm sayısı görülmüştür. Bu artışta en önemli faktör, 55.000 Covid-19 kaynaklı ölüm olmuştur. Ülkede 2020 yılı ortası itibarı ile 700.700 doğum gerçekleşmiştir. Ölümler ve doğumlar arasındaki fark 31.000'dir.

Düşük doğum oranları ve artan yaşam beklentisine bağlı olarak ülke nüfusu giderek yaşlanmaktadır. 65 yaş üzeri nüfusun sayısı, nüfusun diğer kısmına göre daha hızlı artmaktadır. 2020 yılı ortası itibarı ile ülkede 65 yaş üzeri nüfus, nüfusun %18,6'sını oluşturmaktadır. Nüfusun %2,5'i ise 85 yaş ve üzeridir. İleri yaş nüfus, ülkenin kuzey ve doğusundaki kıyı bölgelerinde daha yoğunluktadır.

Özellikle son yıllarda İngiltere'deki nüfus artışının arkasında yatan önemli nedenlerden biri ülkeye yönelik göçlerdir. 1990'lara kadar nüfus artışı daha çok doğal nedenlerden (doğum, ölüm sayısı) kaynaklanırken, 1990'ların ortalarından itibaren nüfus artışı net göçmen sayısındaki artıştan etkilenmeye başlamıştır. Ülkeye uluslararası göç artarken, gerçekleşen doğumlar azalmaktadır. Ülkeye giren göçmen sayısı 2020 yılı ortasında 622.000'dir. Ülkeden giden göç ise 375.000'dir.

Nüfusun 56,55 milyonu (%84,3'ü) İngiltere'de yaşamaktadır. Diğer bölgelerde nüfus şöyledir: İskoçya (5,47 milyon), Galler (3,17 milyon), Kuzey İrlanda (1,9 milyon).

Birleşik Krallık nüfusu büyük ölçüde kentlerde yoğunlaşmıştır. Nüfusun yaklaşık %85'i kentlerde yaşamaktadır. Nüfusun en yoğun olarak bulunduğu bölge kilometrekareye düşen 5.700 kişi ile Londra ve çevresidir.

İşsizlik düşüş eğilimi göstermektedir. ONS-Uluslararası İstatistik Ofisi (<https://www.ons.gov.uk/>) verilerine göre ülkede işsizlik, 2022 Ocak-Mart döneminde önceki yılın aynı dönemine kıyasla 1,2 puan düşüşle %3,7'ye gerilemiştir.

## 2. GENEL EKONOMİK DURUM

### Temel Ekonomik Göstergeler

	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	2.759	3.188	3.376	3.687	3.915	4.132	4.346	4.552
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	-9,3	7,4	3,7	1,2	1,5	2,2	1,8	1,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	41.127	47.203	49.761	54.110	57.223	60.166	63.057	65.809
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	0,9	2,6	7,4	5,3	2,6	1,9	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-2,5	-2,6	-5,5	-4,8	-4	-3,7	-3,6	-3,5
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	4,5	4,5	4,2	4,6	4,9	4,3	4,2	4,2
Nüfus (milyon)	67,08	67,53	67,84	68,14	68,41	68,67	68,92	69,16

Kaynak: IMF-Nisan 2022

\*: Tahmin

Birleşik Krallık 2022 yılında 3,4 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'sı ile dünyanın 5. büyük ekonomisidir. Ülke, 2022 yılında 49.761 dolarlık kişi başına düşen cari fiyatlarla milli gelir ile dünyada 25. sırada yer almaktadır. IMF verilerine göre 2022 yılında sabit fiyatlara göre %3,7 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2023 yılında %1,2 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

2022 yılında %7,4 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2023 yılında %5,3 olacağı tahmin edilmektedir. Birleşik Krallık İstatistik Kurumu ONS verilerine göre Şubat ayı itibarı ile yıllık tüketici enflasyonu, aylık bazda 0,8 puan artarak yıllık %6,2'ye yükselmiştir. Bu oran son 30 yılın (Mart 1992'den bu yana) görülen en yüksek enflasyon oranıdır. Yüksek düzeyde artan enerji ve gıda ürünleri fiyatları bu yükselişte önemli rol oynamıştır.

Ekonomik büyüme son yıllardaki dayanağını istihdam artışı, esnek tüketici talebi, finansal destekler ve ihracattaki artışlardan almıştır. 2018 yılı ortalarından bu yana dünya ticaretinde

artan gerilim, Avrupa ve gelişen pazarlarda büyümenin azalması ve piyasaların daha değişken hale gelmesi ülkenin dış pazarlarında daralmaya neden olmuştur. Brexit'e ilişkin belirsizliğin sürüncemede kalması da ekonomik yavaşlamaya katkı yapmıştır.

Kamu borç stokunun GSYİH'ya oranı yüksektir. Hanehalkı borç stoku da yüksektir. Hanehalkı tasarrufu geçmişten günümüze düşük düzeylerde seyretmektedir. Sterlin, Brexit referandumu sonrasında değer kaybetmiştir. Cari işlemler açığının hacmi de son yıllarda azalmasına rağmen büyüktür. Bunun başlıca sebebi büyük dış ticaret açığıdır.

Covid-19 pandemisinin ülke ekonomisine derin etkileri olmuştur. Salgının ülkeyi etkilemesi ile birlikte ülke, son 11 yıldaki ilk ekonomik resesyonu yaşamıştır. 2020 yılı Şubat ve Nisan ayları arasında GSYİH % 24 daralmıştır. Kısıtlamaların kaldırılması ile ekonomi yeniden canlanmıştır. 2020 yılı sonbaharında vaka sayılarında gözlenen artış beraberinde kısıtlamaların yeniden getirilmesi ekonomik faaliyetleri de olumsuz etkilemiş ve Kasım ayında ekonomi tekrar küçülmüştür. Sonuç olarak, 2020 yılında ekonomi %9,3 küçülmüştür. Bu oran ülke ekonomisinde son 300 yılda görülen en büyük küçülmedir. 2021 yılında GSYİH baz etkisi ile %7,4 büyümüştür. Bu oran İngiltere Merkez Bankası (Bank of England-[Home / Bank of England](#)) tahminlerine göre II. Dünya Savaşı'ndan bu yana gözlenen en büyük yıllık GSYİH artışıdır.

Birleşik Krallık Maliye Bakanı Rishi Sunak'ın ülke bütçesine ilişkin olarak 2022 yılı Mart ayında Avam Kamarasında yaptığı açıklamaya (Spring Statement) göre 2022 yılı için büyüme beklentisi %6 iken, revize edilerek %3,8 olmuştur. BK Maliye Bakanlığı tahminlerine göre 2023'te %1,3, 2024'te %2,1 büyüme beklenmektedir. Şubat ayında %6,2'ye yükselen enflasyonun, yılın ikinci çeyreğinde %7,4 olması ve son çeyrekte %8,7 ile tavan yapması beklenmektedir. Halihazırda %100'ün üzerinde olan kamu borcunun GSYİH'ye oranının 2022/2023 döneminde %83,5'e düşürülmesi hedeflenmektedir. Gelecek bütçe döneminde de rekor miktarda, 83 Milyar Sterlin borç faizi ödenecektir.

Ülke, insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 189 ülke arasında 13. sıradadır. Ekonomik serbestlik endeksine göre ise dünyada 177 ülke arasında 24. sıradadır. Küresel rekabetçilik açısından dünyadaki 141 ülke arasında 9. sıradadır. Ülke, iş yapma kolaylığı açısından İngiltere, dünyada 190 ülke arasında 8. sıradadır.

### **Pazar Fırsatları ve Tüketim**

Birleşik Krallık, zengin ve gelişmiş bir ülkenin sunduğu pazar fırsatlarını sunmaya gelecekte de devam edecektir. Ülkenin 3 trilyon dolarlık GSYİH'sı ve yaklaşık 50.000 dolarlık kişi başına düşen milli geliri önemli bir pazar büyüklüğü anlamına gelmektedir.

BK, gelişmiş bir tüketim pazarıdır. Demografik eğilimlerin önümüzdeki yıllarda harcama davranışları üzerinde önemli etkisi olacaktır. Ülke nüfusu diğer batı Avrupa ülkelerine kıyasla daha yavaş olsa da yaşlanmaktadır. Ülkenin sosyolojik eğilimlere bağlı olarak yaşlanan nüfus profili sağlık hizmeti ve dinlenme, boş zaman geçirme alanlarında talep yaratmaktadır.

Diğer pek çok gelişmiş tüketim pazarında olduğu gibi BK’da da perakende sektörü çevrimiçi alışverişin artması, teknolojik gelişmeler ve tüketicinin değişen talebi gibi nedenlerle evrim geçirmektedir. Bu eğilimler dağıtım kanallarını değiştirmeye devam edecektir. BK, kişi başına düşen çevrimiçi harcamalar bakımından dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir.

Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Ofisi (ONS) verilerine göre, perakende satışlar Covid-19 pandemisinden ciddi ölçüde etkilenmiştir. Ancak, aşılama ve sonrasında açılma ile birlikte perakende sektöründe satışlar, 2021 yılı Kasım ayı itibarı ile 2020 yılı Şubat ayına göre değer Web siteleri, tabletler ve cep telefonları aracılığıyla yapılan satışların perakende satışlar içindeki payı artmıştır. Çevrimiçi satışların perakende satışlar içindeki payı Covid-19 pandemisi öncesinde, 2019 yılı Şubat ayı itibarı ile %19,8 iken, pandemi sonrasında 2021 yılı Kasım ayı itibarı ile %26,9’dur. E-ticaretin büyümesi, önceki otuz yılın çoğunu yeni müşterilere ulaşmak ve satışları artırmak amacıyla yeni mağazalar açarak geçiren geleneksel perakendeciler için ciddi sıkıntılar yaratmaktadır. Covid-19 salgını sürecinde hemen hemen tüm sektörlerde çevrimiçi satışlar artmıştır. Gıda perakende kar marjlarındaki düşüşün indirimli süpermarketlerin genişlemesinden kaynaklandığı ancak gıda dışı ürünler için kar marjlarının düşmesinin en önemli sebebinin internet satışları olduğu belirtilmektedir. Çevrimiçi perakende satışların toplam perakende satışlar içindeki payı aşılama sonrası süreçteki açılma ile azalmaktadır. Çevrimiçi perakende satışların toplam perakende satışlar içindeki payı Ekim 2021’de %27,3 iken, Kasım 2021’de %26,9’a gerilemiştir.

Daha fazla bilgi için: ([Retail sales, Great Britain - Office for National Statistics \(ons.gov.uk\)](https://ons.gov.uk))

### **Bölgesel Eğilimler**

Londra ve İngiltere’nin güneydoğu bölgesi GSYİH’nin % 30’undan fazlasını oluşturmaktadır olup, BK’nın geri kalanından daha zengindir. Büyük Londra olarak tanımlanan alan ise Avrupa’da refah düzeyi en yüksek olan alandır. Londra’da gelir dağılımı oldukça dengesizdir ve İngiltere’nin gelir düzeyi en düşük insanları da başkentte yaşamaktadır. Ülkedeki gelir düzeyi en düşük olan bölgeler ise Kuzey İrlanda, Galler ve İngiltere’nin kuzeybatısında yer almaktadır. Bu bölgelerde işsizlik oranı da yüksektir. Galler ve Kuzeybatı İngiltere’de kömür, çelik ve gemi inşa gibi ağır sanayi bulunmaktadır. Bu bölgeler söz konusu sektörlerde yaşanan gerileme nedeniyle olumsuz etkilenmiştir. Geri kalan bölgeler ve İskoçya’da ise hem



gelir düzeyi yüksek hem de düşük gelire sahip kişiler bulunmaktadır. Diğer taraftan bu bölgelerde de gelir dağılımında bölgesel olarak çeşitli eşitsizlikler bulunmaktadır.

### 3. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Birleşik Krallık 31.12.2020 tarihinde kesin olarak Avrupa Birliği'nden ayrılmış ve sonraki dönem için Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği arasında 24.12.2020 tarihinde serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. Yeni anlaşma, ikili ticarete sıfır gümrük tarifesi öngörmektedir.

Yeni anlaşma metnine aşağıdaki linkten ulaşılabilir:

[https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment\\_data/file/948119/E-U-UK Trade and Cooperation Agreement 24.12.2020.pdf](https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/948119/E-U-UK_Trade_and_Cooperation_Agreement_24.12.2020.pdf)

Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden ayrılmasıyla, Türkiye ile Birleşik Krallık arasında 29.12.2020 tarihinde serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. Yeni anlaşma ile Gümrük Birliği'nin getirmiş olduğu kazanımlar korunmuş, sanayi ürünlerinde gümrük vergileri sıfırlanmıştır. Hizmet, yatırım, tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde yeni ticari ilişkiler geliştirilmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır. Anlaşmanın metnine ve yeni anlaşma sonrası firmalarımızın gümrük ve vergi konularında ticarete karşılaştıkları sorularla ilgili olarak Ticaret Bakanlığımızın <https://www.ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/brexit-ve-birlesik-krallik-sta> web sayfasından bilgi edinmeleri mümkündür.

#### İthalat Rejimi

Üçüncü ülkelerden (AB üyesi olmayan ülkelerden) mal ithalatı serbest ticaret rejimi altında gerçekleştirilmektedir. Bu genel kurala istisna olan durumlar da bulunmaktadır. Gözetim, sertifika veya izin gerektiren bazı malların ithalatı, ek belgeler veya izinler gerektirebilmektedir.

**1) Gözetim Rejimi:** Çelik ve Alüminyum gibi bazı malların ithalatı zaman zaman, ithalat öncesi gözetim tedbirine tabi olabilmektedir.

**2) Sertifika Rejimi:** Bazı tarım ürünlerinin ithalatı için AGRIM isimli ithalat sertifikası gereklidir. Bu belgeler, temel dış ticaret operasyonlarının önceki istatistiksel kontrolünü yapmak, ithalat tarife kotalarını yönetmek ve olası koruma önlemleri için bilgi sağlamak gibi birçok farklı amaçla düzenlenmektedir. İlgili başvuru formuna <https://www.gov.uk/government/publications/agrim-import-licence-application-form-for-agricultural-products> linkinden ulaşılacağı gibi konuyla ilgili detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/guidance/the-trader-sguide-to-importing-and-exporting-certain-agricultural-goods> adresi üzerinden ulaşmak mümkündür.

**3) İthalat Yetkilendirmesi:** Ana başlıklarıyla aşağıda yer alan malların ithalatı için lisans almak gerekmektedir:

- Hayvanlar, Bitkiler ve Tarım Ürünleri
- Ağaç ve Ağaç Ürünleri
- İlaç ve İnsanlara Uygulanacak Doku ve Hücreler
- Kimyasallar ve Atıklar
- Silahlar

Söz konusu lisans uygulamalarına ilişkin detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/starting-toimport/import-licences-and-certificates> adresinden ulaşmak mümkündür.

### **İhracat Rejimi**

İthalatta olduğu gibi üçüncü ülkelere (AB üyesi olmayan ülkeler) mal ihracatı serbest ticaret rejimi çerçevesinde yapılmaktadır. Diğer taraftan, bazı spesifik ürünlerin ihracatı için, ihracı kısıtlanmış ürünlerin veya bazı hizmetlerin yurtdışına satışı için ihracat lisansına başvurulması gerekmektedir. Bunlar:

- Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler
- Bitkiler ve Tarım Ürünleri
- Tıbbi Cihazlar ve Tarım Makinaları
- Elmaslar ve Sanat Eserleri
- Kimyasallar, İlaçlar ve Atıklar
- Ozon Tüketen Maddeler ve F Gazları
- Radyoaktif Maddeler
- Ateşli Silahlar ve Cephaneleri
- Askeri Malzeme, Hizmet ve Teknolojileri
- Yaptırıma Konu Ürünler

Uluslararası Ticaret Sekreterliği (Department for International Trade) tarafından verilen izin, sertifika veya yetki alınmasını gerektiren bazı mallar ile ilgili istisnalar da bulunmaktadır.

Detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/starting-to-export/licences> adresi üzerinden ulaşılması mümkündür.

## **Gümrük Vergileri**

Türkiye ile Birleşik Krallık arasında imzalanan anlaşma ile gümrük birliği kuralları aynı şekilde devam etmektedir. Buna göre anlaşmada yer alan ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir limit kısıtlaması bulunmamaktadır.

Türkiye-AB Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde yürüyen ikili ticaret bilahare Birleşik Krallık'ın AB'den çıkması sonucunda tesis edilen Birleşik Krallık-Türkiye Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında gerçekleşmektedir. Buna göre, menşe beyanı ile Birleşik Krallık'a ihraç edilen sanayi ürünleri gümrük vergisinden muaftır. Çoğu tarım ürünlerinde ise, aynı anlaşma gereği tercihli (indirimli) gümrük vergisi oranları uygulanmaktadır.

Güncel gümrük vergisi oranlarına, ithalat aşamasında gerekli olabilecek belgelere ve ürünün tabi olduğu mevzuat hakkında detaylı bilgiye UK Trade Tariff-<https://www.gov.uk/trade-tariff> ve <https://www.get-rules-tariffs-trade-with-uk.service.gov.uk/search/grouped/country/tr/> sayfalarından erişilmesi mümkündür.

## **İç Vergiler**

Birleşik Krallık ile iş yapacak iş adamlarımızın bilmesi gereken önemli konulardan biri ülke içerisinde uygulanan vergilerdir. Temel olarak ülkede uygulanan vergiler üç ana başlık altında incelenebilir:

- **Katma Değer Vergisi:** Ülkede uygulanmakta olan standart katma değer vergisi (KDV) oranı %20'dir. Pek çok gıda ürünü, çoğu toplu taşıma araçlarında, 14 yaşına kadar olan çocuk kıyafetlerinde ve ihracat ürünlerinde KDV uygulanmazken bazı enerji ve yakıt ürünlerine %5 oranında KDV uygulanmaktadır. Diğer taraftan, sigortacılık, eğitim, finans ve sağlık hizmetleri KDV'den muaftır. Ülkede petrol, tütün ve alkol ürünlerine uygulanmakta olan özel tüketim vergisi oranları Avrupa'nın en yüksek oranlarıdır.
- **Gelir Vergisi:** Birleşik Krallık'ta uygulanan gelir vergisi oranları üç dilim üzerinden hesaplanmaktadır. Buna göre, 12.570 sterline kadar olan gelirler vergiden muaf iken; 12.571-50.270 sterlin arası %20, 50.271 – 150.000 sterlin arası %40 ve 150.000 sterlin ve üzeri için %45 gelir vergisi alınmaktadır.
- **Kurumlar Vergisi:** Son olarak, kurumlar vergisi oranı 2007'den bu yana aşamalı olarak %30 seviyesinden aşağı çekilmiştir. Kurumlar vergisi oranı son olarak 2018 yılı Nisan ayında %20'den %19'a düşürülmüş ve sonraki yıllarda bu oran devam ettirilmiştir. Diğer taraftan, 2023 yılından itibaren, karı 50.000 sterlinin üzerinde olan

firmalar için bu oranın %25 olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Kurumlar vergisi şirketin karı üzerinden hesaplanmaktadır

### **Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar**

Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılmasını takiben 31.12.2020 tarihinden sonra işletmelerin Birleşik Krallık ürün standardına uygunluk belgesi almak için "belirlenen standartlar"ı (designated standards)" esas alması gerekmektedir. Belirlenen standartlara göre işletmelerin karşılaması gereken temel yasal zorunluluklar AB'den farklı değildir. AB yasasına uygunluk karinesi sağlayan uyumlaştırılmış standartlar, işletmeler için aynı zamanda Birleşik Krallık için belirlenen standartlar haline gelmiştir. Ürün standartları ile ilgili detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/guidance/designated-standards> linkinden ulaşılabilmektedir.

Birleşik Krallık'ta sağlık, güvenlik amaçlı denetim uygulamalarında bazı özel durumlar hariç, pazara girişi baştan engelleyen veya güçleştiren katı uygulamalar yerine, genellikle beyan esasına dayalı, nihai sorumluluğu ithalatçıya veya dağıtıcıya bırakan esnek bir yaklaşım benimsenmiştir.

Birleşik Krallık'ın standart uygulamalarına ilişkin olarak aşağıda yer alan kaynaklardan bilgi almak mümkündür:

Office for Product Safety&Standards <https://www.gov.uk/government/organisations/office-for-product-safety-and-standards>

- İthalat Kontrolü <https://www.gov.uk/guidance/import-controls>
- Test Etme, Muayene ve Belgelendirme
- British Standards Institution (BSI) <https://www.bsigroup.com/en-GB/about-bsi/>

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme - Teknik Engeller

Birleşik Krallık'ta tarifeler, gümrük denetimi, sağlık kontrolleri, miktar ve değer kontrolleri, lisans-standart ve etiket uygulamaları vb. konular bakımından AB ülkelerindeki uygulamadan farklı ve özel olarak dikkati çeken, ithal edilen ürünlerin pazara girişine engel oluşturan bir uygulama bulunmamaktadır. Söz konusu uygulamalara ilişkin aşağıdaki adreslerden detaylı bilgiye ulaşmak mümkündür.

Products Labelling Regulation <https://www.gov.uk/product-labelling-the-law>

Kimyasal Ürünler: <https://www.hse.gov.uk/chemical-classification/labelling-packaging/index.htm>

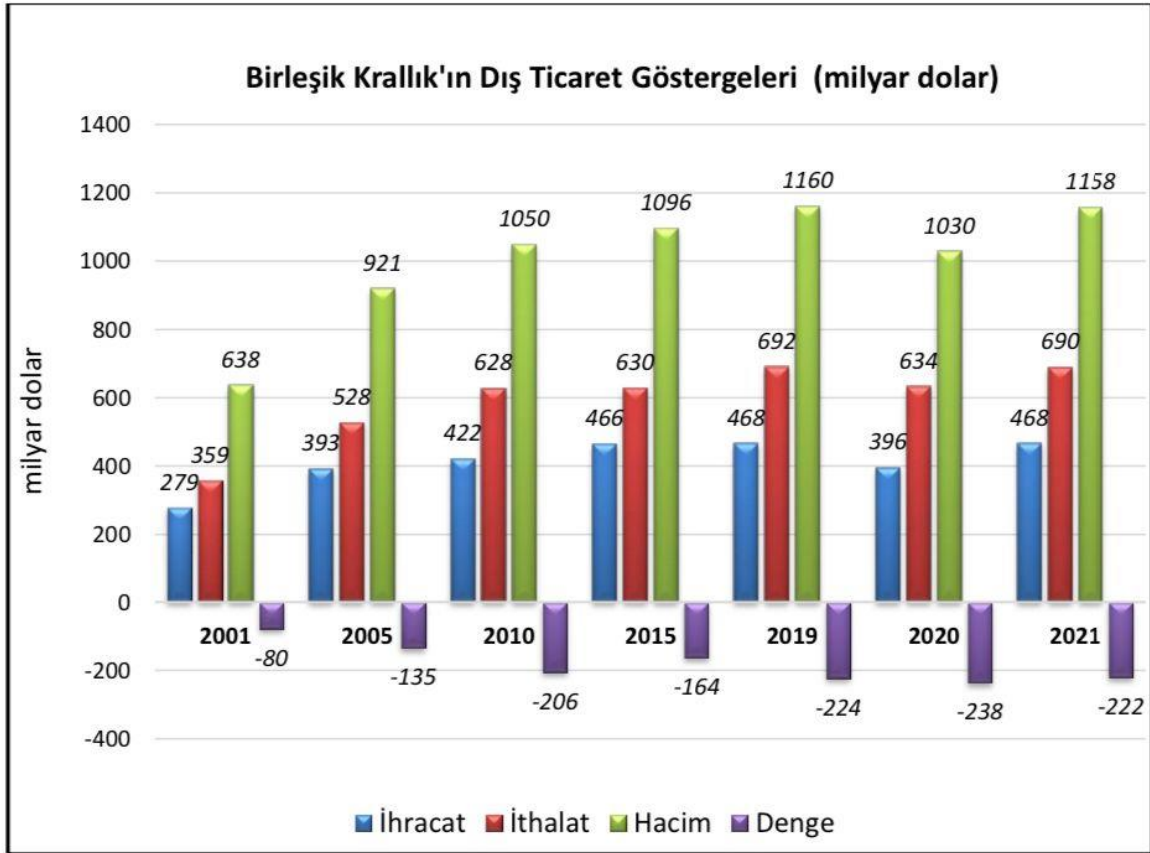
Gıda Ürünleri: <https://www.food.gov.uk/business-guidance/packaging-and-labelling>

Birleşik Krallık tarafından dış ticarete uygulanmakta olan teknik engeller hakkında bilgiye, Ticaret Bakanlığı'nın sorumluluğunda olan [www.teknikengel.gov.tr](http://www.teknikengel.gov.tr) internet sitesinden erişilebilmektedir.

Ticarette Teknik Engeller web sitesi, kullanıcıların teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, söz konusu siteden ülkeler itibariyle ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ülkelerin mevzuat ve uygulamaları hakkında Bakanlığımızdan bilgi talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Söz konusu siteye ücretsiz olarak üye olunabilmektedir. Sitenin üyelerine ilgilendikleri ülke ve ürün gruplarına ilişkin düzenlemeler günlük olarak e-posta ile gönderilmektedir.

#### 4. DIŞ TİCARET

##### Genel Durum



Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

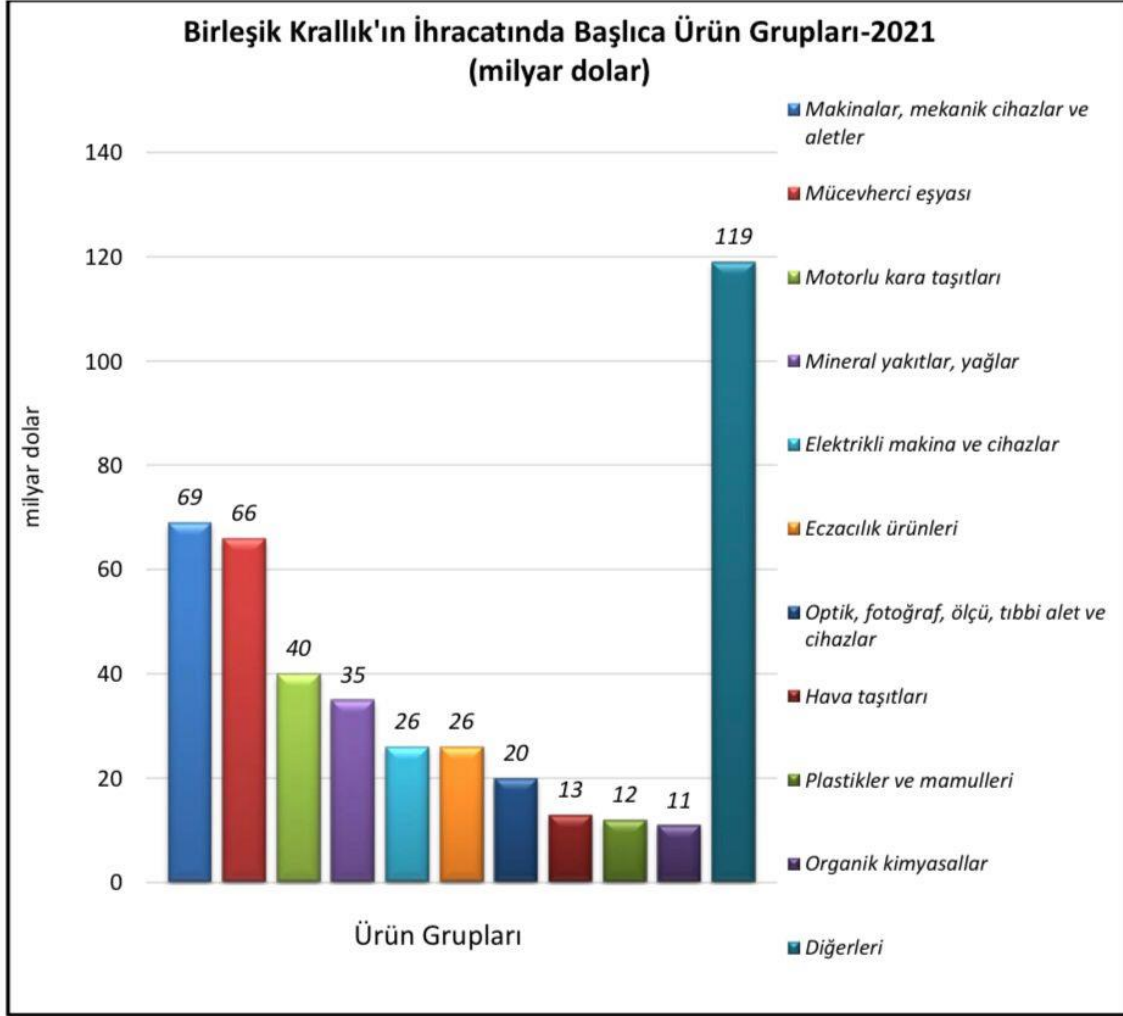
Trademap verilerine göre, Birleşik Krallık, 2021 yılında dünyaya 468 milyar dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Ülkenin 2021 yılında dünyadan ithalatı 690 milyar dolar olmuştur. Ülkenin 2021 yılında bir önceki yıla göre ihracatı %18, ithalatı %9 artmıştır. Ülke, dünya ihracatında 14. sırada (%2,2 pay); dünya ithalatında 7. (%3,2 pay) sırada gelmektedir.

Bazı istisnai haller dışında ülkenin dış ticareti sürekli açık vermektedir. 2021 yılında dış ticaret açığı önceki yıla göre %6,7 azalarak 222 milyar dolar olmuştur.

Avrupa Birliği ile Birleşik Krallık arasında Brexit sonrası dönemde tesis edilecek yeni ticaret düzenine ilişkin taraflar arasında yürütülen müzakerelerde 24 Aralık 2020 tarihinde anlaşmaya varılmıştır. 1 Ocak 2021’de yürürlüğe giren anlaşmaya göre Birleşik Krallık, iş ve seyahat konularında anlaşmazlık olmaması için Avrupa Birliği kurallarını takip etmeye devam edecektir. Anlaşma ile çoğu malın gümrüksüz ticareti garanti altına alınmış olup, iklim değişikliği, enerji, güvenlik ve ulaşım gibi konularda işbirliği devam edecektir.

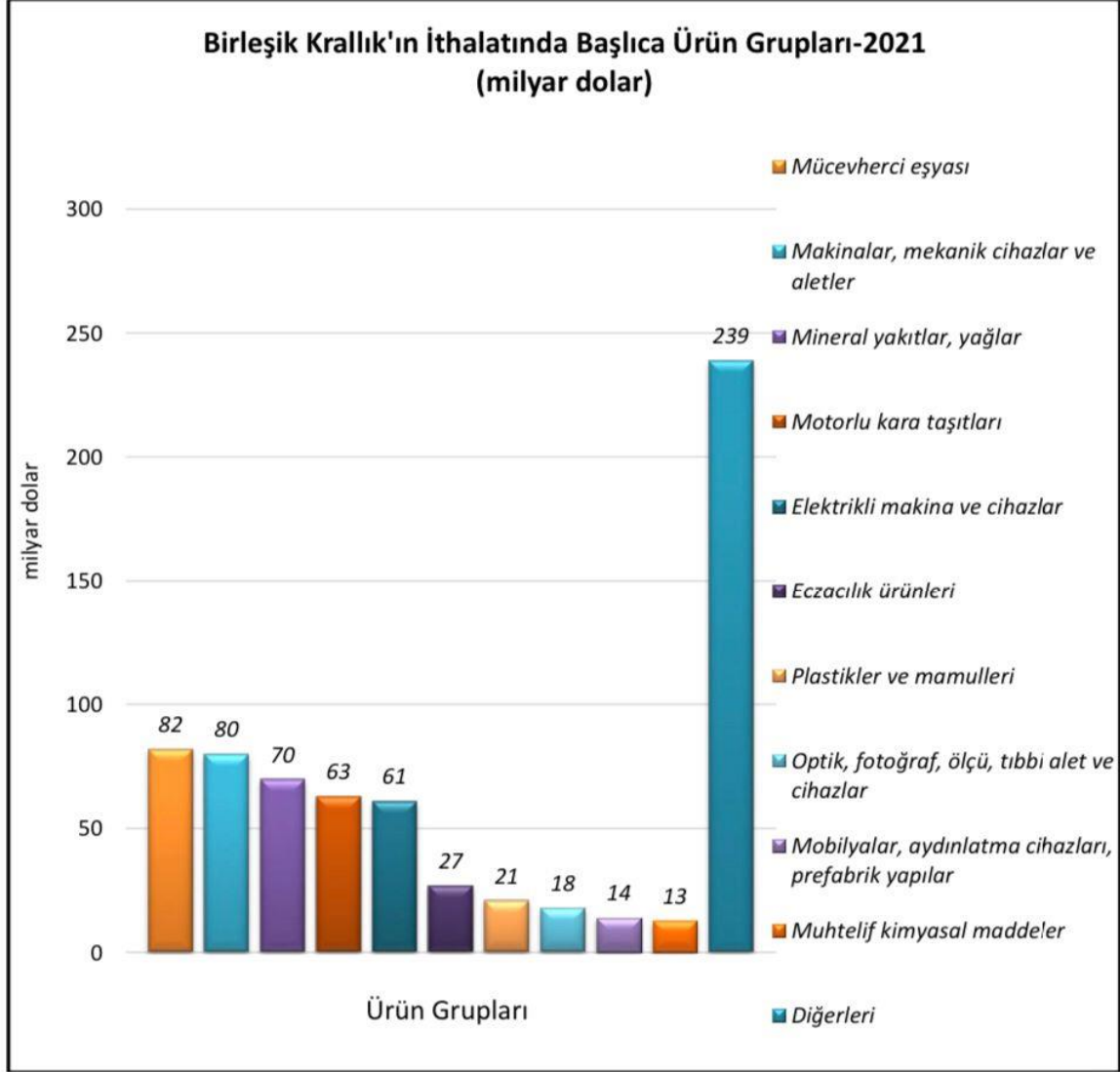
Birleşik Krallık, “Ready to Trade” sloganı ile Brexit sonrasında 13 ülke ile ticareti geliştirmeyi hedeflemektedir. “Ready to Trade” Ülkeleri: Türkiye, Meksika, Brezilya, Hindistan, Çin, ABD, Kanada, Avustralya, Singapur, Birleşik Arap Emirlikleri, Güney Afrika Cumhuriyeti, Güney Kore ve Japonya’dır.

## Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret İhracat



Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

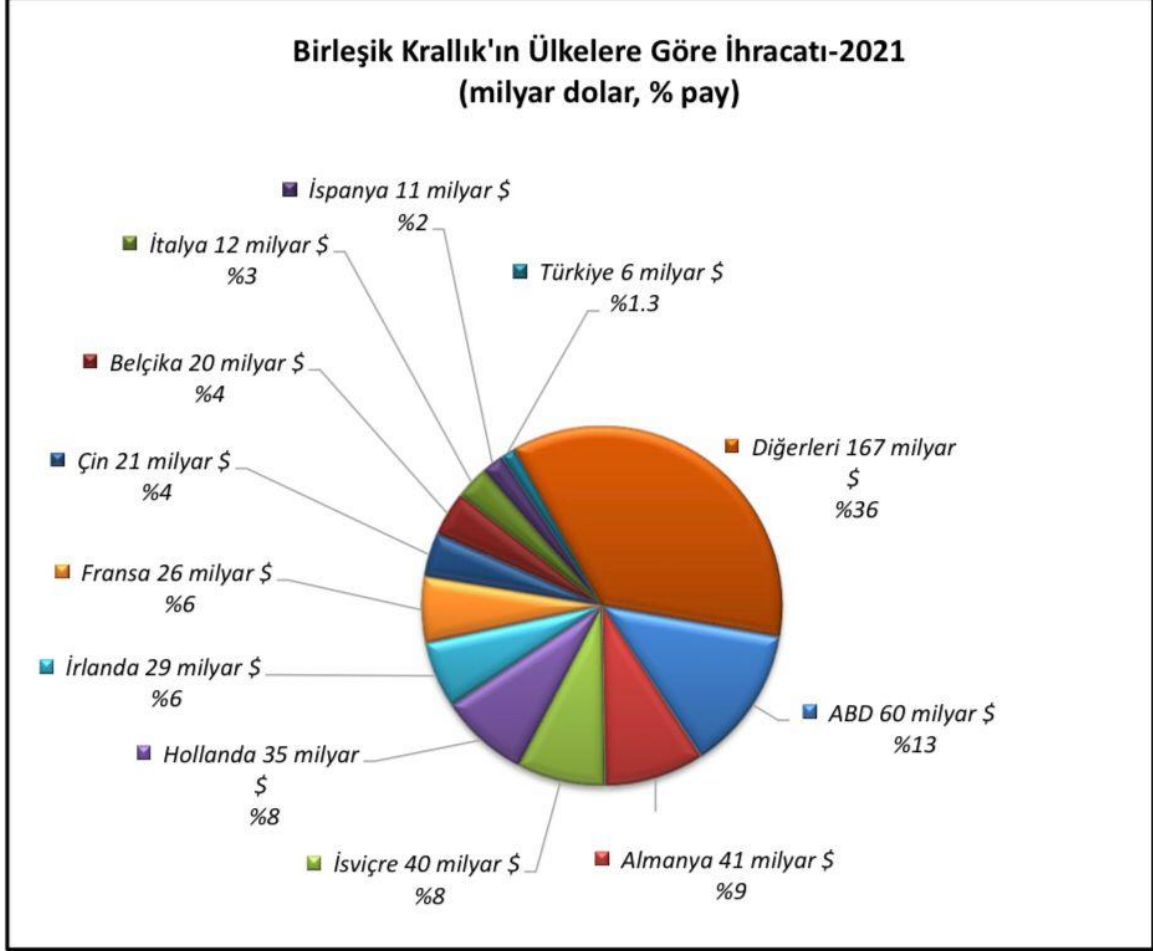
## İthalat



Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

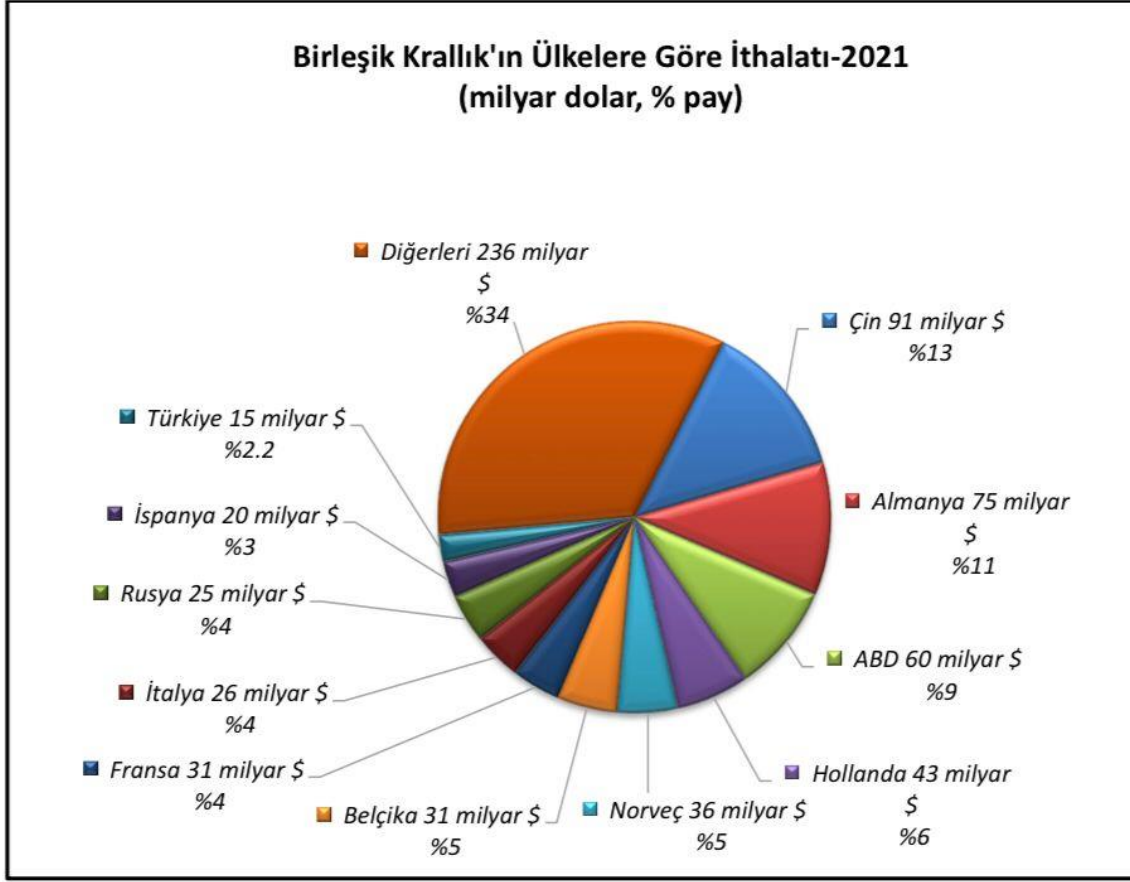


## Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret İhracat



Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

## İthalat



Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

### Başlıca İhracat Kalemleri;

- Elektrikli ve elektriksiz makineler
- Motorlu araçlar ve parçaları
- Demir çelik ürünleri
- Tekstil ve hazır giyim ürünleri
- TV, elektrikli aletler, beyaz eşya
- Gıda maddeleri gibi tüketim ürünleri ve
- Kablo ve teller

### Başlıca İthalat Kalemleri;

- Elektriksiz makineler
- Demir çelik
- Otomotiv ana ve yan sanayi ürünleri

- Eczacılık ürünleri
- Plastik ve plastikten mamul eşya
- Organik kimyasallar

### **Türkiye'nin Birleşik Krallık'a İhrac Potansiyeli Arz Eden Ürünleri**

- Organik ürünler
- Zeytinyağı, meyve suları, maya, şekerleme,
- Konserve/dondurulmuş/hazır yiyecekler
- Ev tekstili,
- Deri eşya, ayakkabı
- Yapı malzemeleri,
- Mobilya, cam eşya ve porselen

### **Covid-19 Kapsamında Ön Plana Çıkan Ürünler**

- Sağlık Ekipmanları
- Medikal Cihazlar
- Spor Malzemeleri
- Eczacılık Ürünleri
- Paketleme ve Ambalaj Ürünleri
- Elektrikli Eşyalar

### **Birleşik Krallık'ın Ünelere Göre İhracatı (1000 dolar)**

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
<b>TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)</b>		<b>468 322 416</b>	<b>395 692 087</b>	<b>468 059 106</b>	<b>100,0</b>	<b>18,3</b>
1.	ABD	73 528 705	55 608 216	59 850 388	12,8	7,6

2.	Almanya	46 352 026	41 631 997	40 670 824	8,7	-2,3
3.	İsviçre	15 618 473	18 353 977	39 647 835	8,5	116
4.	Hollanda	30 377 934	25 321 319	35 194 475	7,5	39
5.	İrlanda	27 795 976	27 824 241	29 071 169	6,2	4,5
6.	Fransa	31 361 516	23 871 685	26 163 570	5,6	9,6
7.	Çin	30 154 261	18 512 672	20 889 601	4,5	12,8
8.	Belçika	16 477 741	13 654 208	20 001 561	4,3	46,5
9.	İtalya	12 720 936	11 031 476	12 178 180	2,6	10,4
10.	İspanya	13 675 880	11 138 439	11 172 195	2,4	0,3
11.	Hong Kong	11 225 915	10 052 479	9 839 953	2,1	-2,1
12.	BAE	9 979 355	6 084 478	7 856 419	1,7	29,1
13.	Japonya	8 340 855	7 139 832	7 568 329	1,6	6
14.	Singapur	6 883 877	5 632 583	7 166 173	1,5	27,2
15.	Kanada	6 726 911	7 551 851	7 022 021	1,5	- 7
...	...	...	...	...	...	...
<b>17.</b>	<b>Türkiye</b>	<b>6 415 542</b>	<b>6 297 617</b>	<b>6 274 172</b>	<b>1,3</b>	<b>-0,4</b>

Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

### Birleşik Krallık'ın Ünelere Göre İthalatı (1000 dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
<b>TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)</b>		<b>692 494 170</b>	<b>634 174 870</b>	<b>689 698 807</b>	<b>100,0</b>	<b>8,8</b>
1.	Çin	65 529 528	75 478 932	91 162 192	13,2	20,8
2.	Almanya	85 679 090	74 403 160	75 358 713	10,9	1,3
3.	ABD	67 079 307	58 221 697	59 691 072	8,7	2,5
4.	Hollanda	53 927 751	46 243 600	43 275 684	6,3	-6,4
5.	Norveç	19 784 469	13 510 578	35 965 984	5,2	166,2
6.	Belçika	32 224 014	28 810 278	31 054 641	4,5	7,8
7.	Fransa	38 915 835	30 102 140	30 756 681	4,5	2,2
8.	İtalya	26 251 923	23 700 990	25 845 321	3,7	9
9.	Rusya	14 123 854	24 501 768	24 851 440	3,6	1,4
10.	İspanya	21 209 778	18 567 231	20 445 652	3	10,1
11.	İrlanda	17 619 408	17 381 076	19 379 487	2,8	11,5

12.	Türkiye	12 121 336	11 448 311	15 087 442	2,2	31,8
13.	Kanada	15 907 965	15 044 408	14 213 114	2,1	-5,5
14.	Polonya	14 265 992	13 926 794	13 957 310	2	0,2
15.	Hindistan	9 846 128	7 464 527	11 326 324	1,6	51,7

Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

## 5. TÜRKİYE İLE TİCARET

### Genel Durum

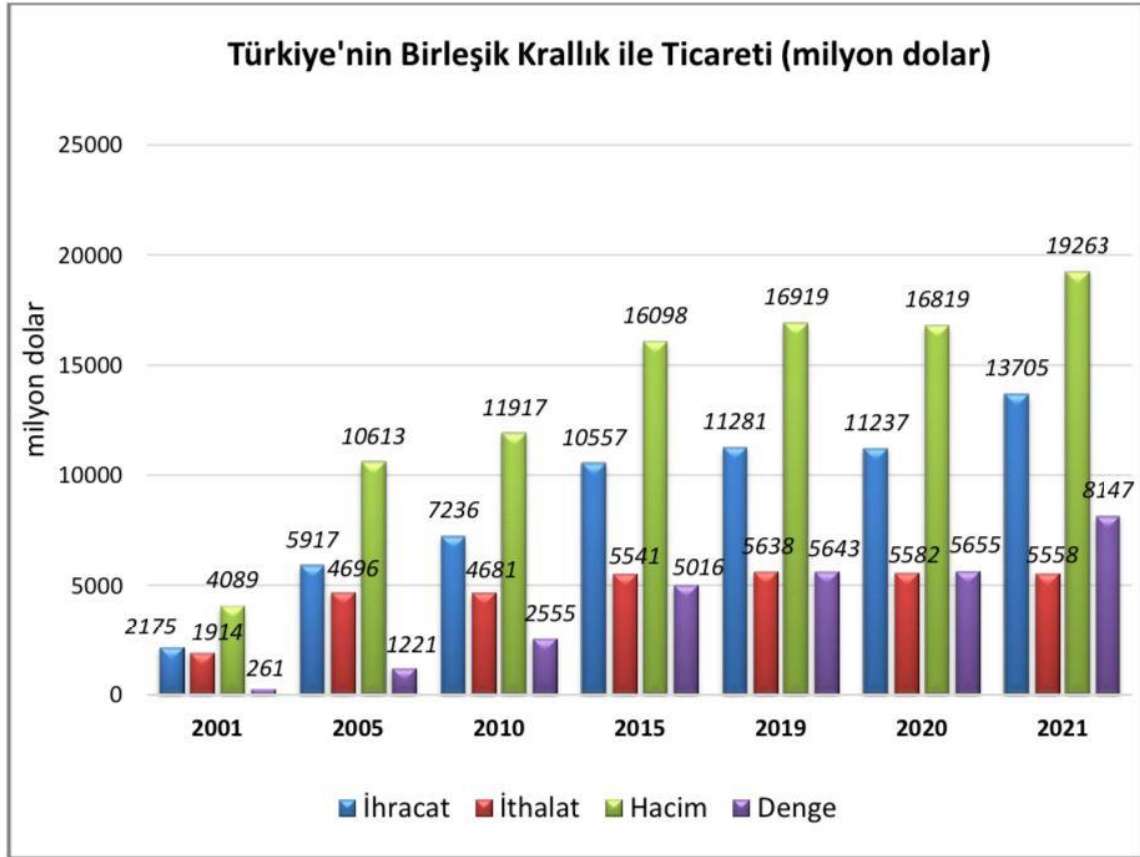
Geleneksel olarak ülkemizin çok önemli bir ticaret ortağı olan Birleşik Krallık, Türkiye'nin dış ticaretinde fazla verdiği ülkelerden biridir.

Birleşik Krallık ülkemizin 2021 yılı ihracatında Almanya ve ABD'den sonra 2. büyük pazardır. Ülke, aynı dönemde ithalat gerçekleştirdiğimiz 12. önemli tedarikçi olmuştur. Türkiye-Birleşik Krallık dış ticaret hacmi 2021 yılında 19,3 milyar dolara ulaşmıştır. 2021 yılında Birleşik Krallık'a ihracatımız 13,7 milyar dolar tutarında olup, ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %6,1'dir. 2021 yılında ülkeden ithalatımız 5,6 milyar dolardır. Ülkenin toplam ithalatımızdaki payı ise %2'dir. Ülke ile dış ticaretimizde 2021 yılında yaklaşık 8,1 milyar dolar tutarında fazla söz konusudur.

Birleşik Krallık, Bakanlığımız tarafından 2022-2023 dönemi için belirlenen "Hedef Ülkeler" arasında yer almaktadır. Bakanlığımız tarafından belirlenen "Hedef ve Öncelikli Ülkeler" ve bu ülkeler için ihracata yönelik devlet yardımlarında sağlanan ilave destekler hakkında bilgiye <https://ticaret.gov.tr/ihracat/pazara-giris/hedef-ve-öncelikli-ülkeler> linkinden ulaşılmaktadır.

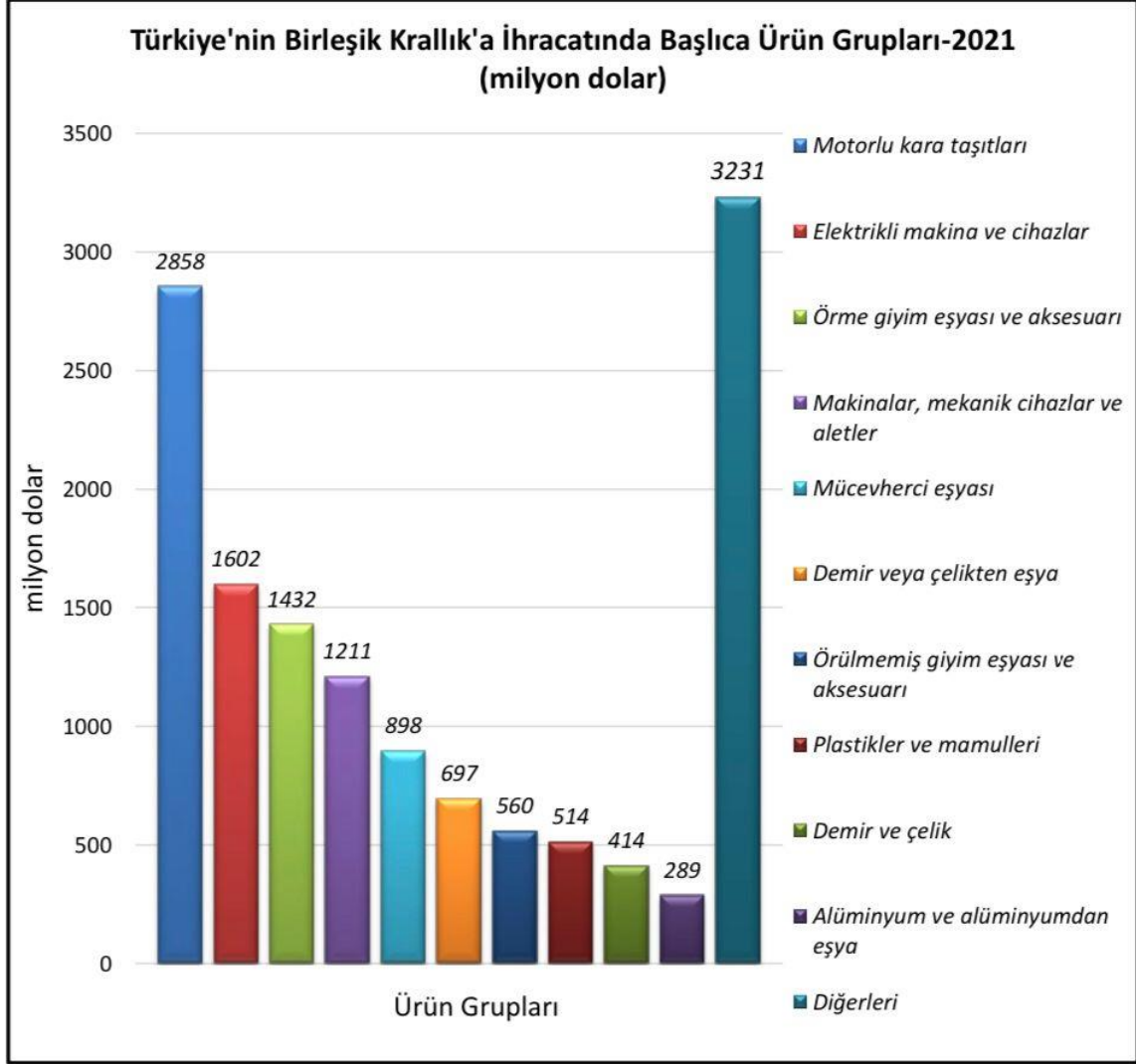
Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılması ve AB ile bir serbest ticaret anlaşması akdetmesi neticesinde 1 Ocak 2021 tarihi itibarı ile ülkemiz ile AB arasındaki Gümrük Birliği, BK ile ilişkilerimizde geçerliliğini yitirmiştir. Türkiye ve Birleşik Krallık arasında 29 Aralık 2020 tarihinde bir serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. 1 Ocak 2021 tarihinde işlerlik kazanan BK-Türkiye Serbest Ticaret Anlaşması, Gümrük Birliği ile getirilen kazanımları korumuş, sanayi ürünlerinde gümrük vergilerini sıfırlamıştır. Temel tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde AB ile mevcut tavizler ölçeklendirilerek yeni ticari ilişkimize yansıtılmıştır. Anlaşma ile ayrıca, aralarında çikolata, şekerleme, bisküvi, üzüm suları, gıda müstahzarları ile taze sebze ve meyvelerin de yer aldığı 90 civarında tarım ve işlenmiş tarım ürününde, Birleşik Krallık'ın değişen vergi yapısı uyarınca, AB ile mevcut düzenlemenin ötesine geçecek şekilde vergi muafiyeti elde edilmiştir. Hizmet, yatırım, tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde yeni ticari ilişkiler geliştirilmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır

## Türkiye-Birleşik Krallık Dış Ticareti



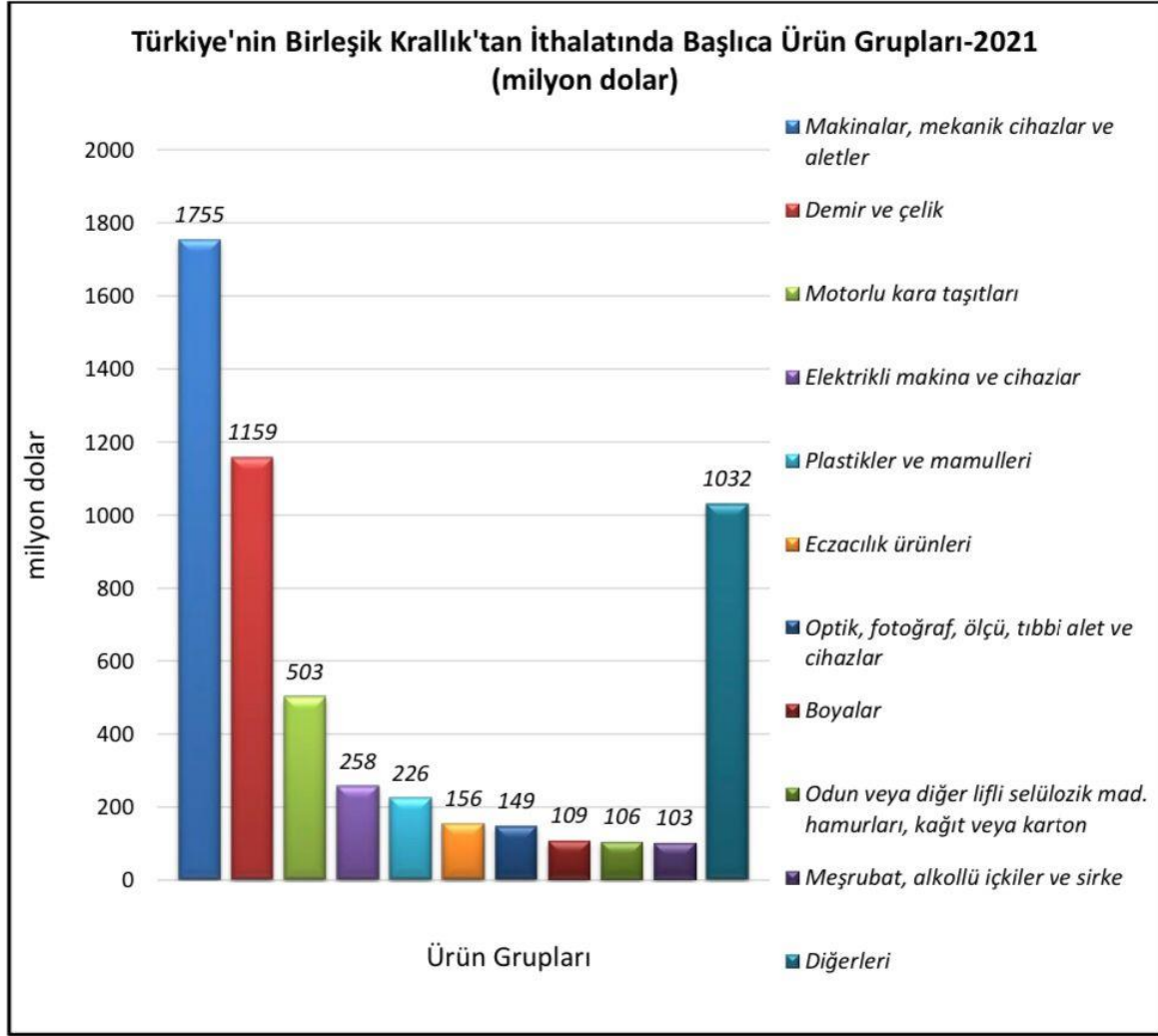
Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

## Türkiye'nin Birleşik Krallık'a İhracatında Başlıca Ürünler



Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

## Türkiye'nin Birleşik Krallık'tan İthalatında Başlıca Ürünler



Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)